

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 26, 1930. — SOBOTA, 26. APRILA 1930

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVIII

ITALIJANI SO NAPRTILI VSO KRIVDO NA SLOVENCE

NA PODLAGI BRZOJAVKE IN VZKLIKA NEKE ŽENSKE SO ZGRADILE OBLASTI OBTOŽBO

Pred izrednim vojaškim sodiščem za zaščito države se bo moralno zagovarjati devet primorskih Slovencev, katere dolže, da imajo na vesti razne atente, med njimi tudi atentat na uredništvo lista "Popolo de Trieste".

Predno objavimo značilno brzjavko iz Rima, ki ga je dobil newyorški dnevnik "Times", se nam zdi umestno spregovoriti par besed.

Za trenutka, ko se je Italija pod kinko prijetljstva polastila naših krajev, oziroma izza časa, ko je zavladal Mussolini Italiji in našim krajem s težko pestjo, so se pojavljala in ponavljala v Primorju razna násilna dejanja, katera so Italijani kratkomo prisipali na račun Slovencev.

Radi verjamemo, da je sempata zakrivil nasile kak naš človek, katerega je dovedla v obup italijanska sekatura. Kar je pa storil, je storil v nedvosti ter v varljivi domnevi, da bo s svojim dejanjem koristil svojim zatiranim bratom.

Naši ljudje v Primorju so prišli kaj kmalu do spoznanja, da se z nasiljem ne da ničesar doseči in da je edino, kar jim preostaja, mirno čakati, da pride v Italiji sami do političnega prevrata.

Fašistom to seveda ni bilo povoljno. Poslužili so se najnizkotnejših sredstev.

Sami so začeli uganjati nepostavnosti in ovajati Slovence, češ, da so njihovo delo.

En sam primer. Na Krnu so postavili Italijani spomenik. Nekega dne je javila laška patrulja, da je spomenik ves razbit. Kdo ga je razbil? Kdo drugi kot Slovenci! Vršil se je proces proti petdesetim obtožencem, pri procesu so pa strokovnjaki ugovorili, da ga je razdejala — strela.

Po našem Primorju so na več mestih eksplopirale bombe.

Kde jih je položil? Kdo drugi kot Slovenci. In osmujence so začeli kot živno zganjati pred sodiščem teda v dveteletih izmed desetih let, ki so bili zastran pomanjkanja do kazov opročeni.

Ce bi bilo državni razvidništvo malo bolj radovedno in prite malo bolj zgovorje, bi se v dveteletih izmed desetih slučajev izkazalo, da so položili bombe fašisti, v namenu, da zvržejo krivo na naš narod.

Brezjavka iz Rima so glas:

RIM, Italija, 25. aprila. — Danes je bilo tukaj arretirano devet članov neke teroristične tolpe, ki je uganjala način v okolici Trsta in Gorice. Vsi arretirani so Slovenci iz novih provinc, razen enega, ki je iz Jugoslavije. Vsi so priznali svojo krivo.

(Italijani lastijo je naših ljudi "priznaje" c bljivim, stradnjim, rdečim, aljem in drugimi kulturnimi sredstvi. — Op. ur.)

Sodilo jih bo posebno vojaško sodišče za zaščito države.

Otobeni so, da so bili v zvezi z atentatom na municijsko tovarno v Proctku ter da so učinkili bombo v uredništvu lista "Popolo de Trieste", ki je zahtevala več človeških žrtev.

Policija tu dolgo časa mogla dobiti o storilcih nobenega sledu. Pred kratkim je pa poštegrala brzjavko, ki je imela navidez nedolžno vsebino. Bolj slutljivo kot namenoma, je zasilačka ženska. Fater je bila brzjavka poslana. Ženska je takoj vakušnila. — Priseljem, da nismo v zvezi z atentatom na uredništvo "Popolo de Trieste".

Ta vzklik je privzel policije na pravo sled.

(Na podlagi nedolžne brzjavke, vsklik prepričljene ženske in z hitem usmiljeni "priznanj" so zgradi obtožni obtožek. O procesu bo naša nastalna poročila. — Op. ur.)

SENATOR KING V BOLNJIŠNICI

BUFFALO, N. J., 25. aprila. — Zdravnik, ki je zdravil senatorja John Kinga, ki je tukaj v bolnišnicu po poškodbah, katere je dobil zadnji pondeljek ponoči, so objavili danes, da je le mala nevarnost, da bi izgubil desnice. Čeprav je bila roka zlomljena na treh mestih ter grdo zmecana, je vendar v razmerju v dobrem stanju, kajti vnetje je prenehalo in krije je pricela zopet krožiti. Opaziti je bilo tudi splošno izboljšanje v zdravju bolnika.

TATOVI URILI BOSTONSKEGA POLICISTA

BOSTON, Mass., 24. aprila. — Policijski Franklin Dwyer, ki je umrl danes v občinski bolnišnici na posledicah ran, katero mu je zadala krogla nekega tatu, katerega je preselil včeraj zjutraj pri napadu v Rochesterju.

MRAZ PRITISKA

Sponiad je zopet izginila ter prepustila zimski noviranju vlado. Temperatura v okolici New Yorka je padla tako nizko kot malokrat ob tem letem času, in v nekaterih krajih se je prijavil celo sneg. Farmerji v Hammonton, N. J., kjer je v letniku snežilo, cenili, da je bila unična poševica pridelka jagod in da je trepoval tudi boljše sadje.

(Na podlagi nedolžne brzjavke, vsklik prepričljene ženske in z hitem usmiljeni "priznanj" so zgradi obtožni obtožek. O procesu bo naša nastalna poročila. — Op. ur.)

ZAHTEVE OHIOSKIH KAZNENCEV

Warden Thomas ne namerava resignirati in je zapretil kaznencem z večjo osrostjo. — Pasivna resistenca.

COLUMBUS, Ohio, 25. aprila. — Warden tukajšnje državne jetnišnice, P. E. Thomas, je izjavil danes, da se bo poslužil ostrejše discipline, da napravi v kaznilični red. Rekel je tudi, da nima niti najmanešega namena resigričati.

Če se ne bodo jetniki pomirili, se bo poslužil drugih metod. Warden ne bo popustil magazi, da bo mu treba zaščititi vsakega kaznence posopej.

Zaenkrat ni opaziti se nobenega zaznamenja, da se pripravlja kak našilni izbruh.

Kaznenci se vedno mirirajo in preklinajo Thomasa. To so pa edina znamenja njihovega odpora.

Kaznenci so potom svojega zastopnika izjavili da so sklenili uvesti kampanjo pasivne resistenčne.

Otvavili so tudi svoje zahteve, ki so sledile:

— Warden Thomas se ne smnikar več vrnil v kaznilično. Vr-

ne se lahko edino kot jetnik.

Dokler ne bo kaznilična varna protiognju, ne smejo nikogar zatrepi v celice.

Oni kaznenci, ki se dobro obnašajo, morajo biti primerno nagrajeni.

Vsek kaznenc mora dobiti za svoje delo primerno plačo.

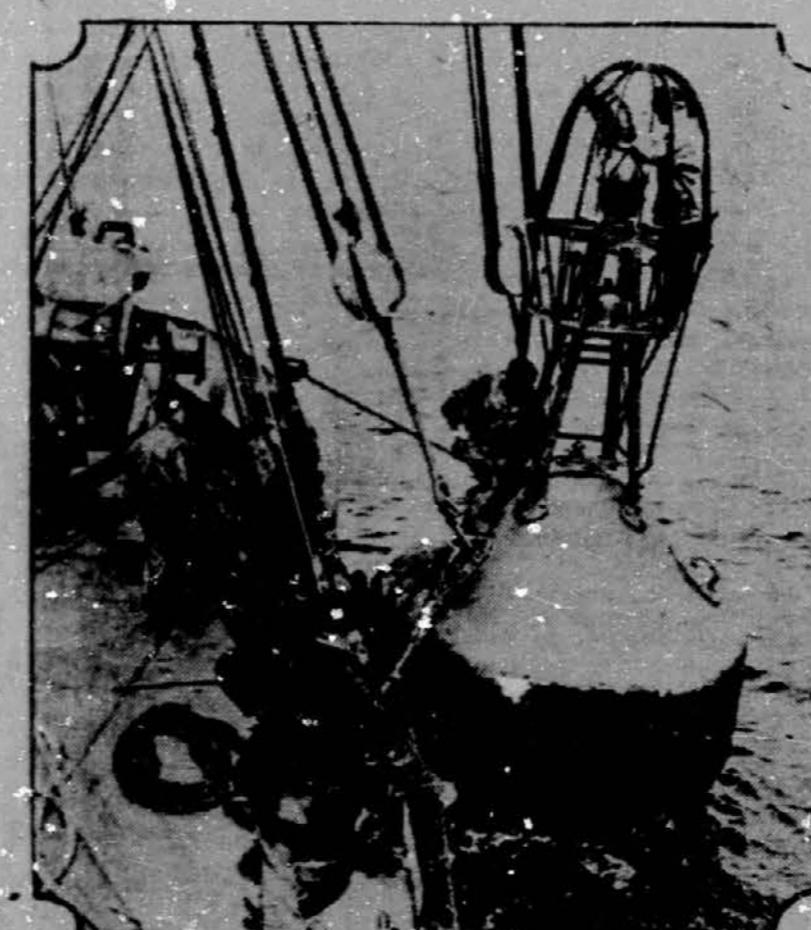
Sedanji pomilostilni odbor mora odstopiti. Novi odbor mora tvoriti dvanajst početnih državljakov, moških in žensk. Dozdaj sta bila v tem odboru le dve osebi.

Če ugodite tem našim zahtevam, bomo mirovali.

VSTAŠI SEZGAI SVOJE MRTVE

KALKUTA, Indija, 24. aprila. — Tupla desetih vstasev, ki so bili ubiti včeraj v bojih z vojaštvom, so se zgodili njihovi tovariši danes na veliki grmati.

PLAVAJOČI SVETILNIKI

Varno pot v rečnico pristanišče Bremerhaven označajo veliki plavajoči svetilniki (buoy-e). Pred na stopom zime jih poberejo iz morja in prepleskajo, spomladis, ko se zimne tajati led, jih pa zopet postavijo na določena mesta.

ZALJUBLJENI PASTOR PRED POROTNIKI

Ustrelil je zakonsko dvojico, nato pa hotel usmrtni še samega sebe, ker ni dobil zaželenega pisma.

OTTAWA, III., 26. aprila. — Tukaj se vrši proces proti Rev. James Wilsonu, ki je obtožen, da je ustrelil svojega cerkvenika in njegovemu ženemu radi nekega ljubavnega pisma. Zadeva bo najbrž še noči izročena poroti.

Duhovnik je star šestdeset let, je več kot trideset let upravljal tukajšnjo metodistovsko cerkevno občino. Če ga je spoznajo krivim, bo obsojen na jezo od enega do štirinajstih let.

Nekega večera meseca januarja je podal stvolni duhovnik v hišo svojega mežnarja Ellita v namenu, da dobi nazaj neko pismo, katero je pisal 49-letni vdovi Mrs. Wagner, v katero je bil baje strastno zaljutljen. Ker mu pa zakonski Elliot nista hoteli izročiti pisma, je ustrelil mežnarja in njeno ženo nato pa skušal ustreliti samega sebe.

Nacrt se mu ni posrečil. Lahko ranjeno se odvedel v bolnišnico, odkode so ga par dni nato poslali v jedo.

Kot priča je nastopila tudi Mrs. Wagner, ki je izjavila: — Pisal mi je več pisem, eno sem pa izročila Elliottu in njegovu ženi, ker sta bila moja najboljša prijatelja.

Ko je pastor to zvedel, je šel po pismo, ki mu ga pa Elliottova žena hotela izročiti.

Pastor je nato v razburjenju oba ustrelli.

Sah se zelo zanaša na Ameriko.

4. OBLETNICA ŠAHOVANJA

Tekom režima Riza Šaha je dežela jako napredovala. — Uspešna pogodba s sovjetsko Unijo.

TEHERAN, Perzija, 25. aprila. — Danes so po vse Perziji praznivali četrto obletnico viade Riza Šaha. Pred štirimi leti je nastopil vlad Riza Kan, ki je bil prej predstavnik vlad Riza Šaha. Danes je sledila oblasti izredne dve zarote.

Oblasti izjavljajo, da je bilo to potrebno, da se prepreči ponovitev zarotov in da se izroči roki pravice ijudi, ki so kovali zarote.

Aretirali so devet zarotnikov, in med njimi se nahaja tudi dr. Manuel Jesus Urbina, prejšnji poslanci, ki je sedaj član visjega sodišča v Iquitos.

Zarotnik so nameravali usmrtili predstavnika, ko se je udeležil procesije na veliko soboto. Neki Gregorio Allenfe je imel naročilo usmrtili predstavnika, a je izrazil pozornost stražnikov, ko je bil v predstavnikovo bližino. Policija mu je sledila v neko kavarno, kjer se je sestal z drugimi zarotniki.

Riza je uveljavil uspešno pogodbo s sovjetti, sklenil pogodbo z Anglijo ter v miru živel z vsemi svojimi sosedi.

Na prestoli se je vzdržal v glavnem s pomočjo petroleja, katerega je dosti v Perziji ter s tem izrazil pozornost stražnikov, ki je bil sredstvo za zaščito.

Sah se zelo zanaša na Ameriko.

SEVILLA POLNA AMERIKANCEV

MADRID, Španija, 25. aprila. — Ker so velike množice tujcev, posebno Angležev in Amerikancev, navalile na Seville za letni semenec, ki sledi velikemu tednu, je bilo skoraj nemogoče dobiti sobe v hotelih ali kjerkoli drugod. Neki Amerikanec, ki je došpel v Madrid danes, je rekel, da je prenalo v Madrid v Madrillu, ker ni mogel dobiti drugega stanovanja.

Španska turistična zveza, ki pričakuje skrajno uspešnega leta, je otvorila dvanajst novih hotelov.

Lansko leto je obiskalo pet tisoč Amerikancev Španijo, ki so ostali povprečno po šest dni ter pustili skoraj dva milijona dolarjev.

UKRAJinci proti POLJAKOM

LOVOS, Poljska, 25. aprila. — Tukajšnja policija je razkrila ukrajinsko teroristično organizacijo, ki je nameravala z bombami napasti razne poljske urade ter rusko poslanstvo. Ukrainci so se hoteli maščevati nad oblastmi, ker so bili nepravilno vodili proti Rusom v Čarkovu.

Policija je arretirala dvanajst zarotnikov ter zaplenila več ročnih granat in precejšnjo množino eksplozivnih snovi.

SPANSKI VSTAŠ SE BO VRNIL

BRUSELJ, Belgija, 24. aprila. — Polkovnik Francesco Macia, ki je vodil poskušeno katalonsko vstajo leta 1926, je bil pomilovan ter je objavljen, da se bo vrnil v Barcelono dne 2. maja.

Polkovnik Macia je rekel, da je bilo njegovo pomilovanje dovoljeno, potem ko so vsi Katalonci podpisali prošnjo, ki je bila naslovljena na novo špansko vlado. Macia je opustil vse upanje, da bi kdaj videl neodvisno Katalonsko. Izrazil pa je svoje mnenje, da bo mogoče stvorjena nova Španija, obstoječa iz petih federalnih držav.

OBSEDNO STANJE V PERU

Oblasti so prišle na sled dve zarote, kjer je bil usmrtili predstavnik Leguilo.

LIMA, Peru, 25. aprila. — Danes je bilo proglašeno v treh provincah republike Peru obsedno stanje, ker so oblasti izredile dve zarote proti življenju predstavnika Leguilo.

Oblasti izjavljajo, da je bilo to potrebno, da se prepreči ponovitev zarotov in da se izroči roki pravice ijudi, ki so kovali zarote.

Aretirali so devet zarotnikov, in med njimi se nahaja tudi dr. Manuel Jesus Urbina, prejšnji poslanci, ki je sedaj član visjega sodišča v Iquitos.

Zarotnik so nameravali usmrtili predstavnika, ko se je udeležil procesije na veliko soboto. Neki Gregorio Allenfe je imel naročilo usmrtili predstavnika, a je izrazil pozornost stražnikov, ki je

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Louis Benadik, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officer:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For one year	\$7.00
In Kansas	\$6.00
For half a year	\$3.50
For one month	\$1.00
For three months	\$3.00
Subscription Yearly \$6.00.	

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis boste podpisali in ostavljali se ne priobčujejo. Denar naj se blagovati posiljati po Money Order. Pri spremembah kraja naravnika, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 116 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Columbus 2878

NAROD JE SPREGOVORIL

Ameriški tehnik "Literary Digest" je pred mesecem razposlal po deželi trideset milijenov glasovnic, na katerih so bila vprašanja:

— Ali ste za izvedbo prohibicije? Ali ste za omiljanje prohibicijskih postav? Ali ste za odpravo prohibicije?

In začeli so prihajati odgovori, na tisoče, na milijone jih je prišlo.

Kako so se glasili?

Za obranjenje prohibicije jih je bilo le malo. Za omiljanje prohibicijskih postav nekoliko več, ogromna večina se jih je pa izrazila za odpravo osemnajstega amendmenta in Volsteadovo postavo.

Uspehi tega glasovanja je pomembnejši kot bi kdaj domneval. Iz Savlov so pričeli postajati Pavli.

Prvi tak izproobrnjence je bivši republikanski senator države New Jersey, Joseph S. Frelinghusen.

Te dni je izjavil, da je treba sihaško zakonodajo revidirati in če ni drugače, tudi preklicati Volsteadovo postavo.

Ko je bil ta možak od leta 1917 do leta 1923 senator, je glasoval za osemnajsti amendment in za Volsteadovo postavo.

Bil je uzor suhača ter se z vso silo zavzemal za vse suhaške odredbe.

Naenkrat je pa obrnil plašč po vetru ter stopil v mokraški tabor.

Nihče ne sme seveda misliti, da je bil Frelinghusen svoječasno prepričan pristaš prohibicije. In nihče ne sme domnevati, da je danes odločen nasprotnik tega absurdnega eksperimenta.

V onih letih je bil gospod Frelinghusen prepričan o popularnosti prohibicijske stvari, danes je pa prepričan o nasprotnem.

In ker se ta multimilijonar zoper poteza za republikansko nominacijo, se mu je zdele najboljše potegniti z mokrači, kajti suhači izgubljajo v državi New Jersey na moči.

Njegov najbolj nevaren konkurent je Hooverjev priatelj in zaupnik Morrow, ki je bil svoječasno tudi v suhaških vrstah, pa se je nekoliko prej spreobrnil kot Frelinghusen.

To je izredna ugotovitev.

Ali nismo slišali že tisočkrat reči, da osemnajstega amendmenta ni mogoče odpraviti in da ni mogoče omiliti suhaških postav?

Ali ni bilo tisočkrat rečeno, da si člani občin zbornice v mokraški tabor, kakor hitro se je izkazalo, da je večina prebivalstva proti tej zakonodaji.

Ameriški politik je predvsem politik.

V prvi vrsti se ravna po ljudskem razpoloženju, svoje prepričanje pa tolkokrat izpremeni, kolikorkrat se izpremeni ljudsko razpoloženje.

Nemška ekspedicija v Himalajo.

Kakor je bilo že poročano, se pripravlja nov naskok najboljih plemečev sveta na gorske selikane v Himalaji. Glami nemški ekspediciji, ki hodičo doseg vrh druge najvišje gore na svetu, Kanciščungu, se prispeli v Darždilang. Potem se je napovedala ekspedicija k zadnjemu delu vzhodnega bivališča v gorah. Ta pot bo trajala tri dni. Včino mu je postila ekspedicija v Darždilangu in napovedala njih je vuela nosa.

Znamo se, da zobjalo in ekspedicija je imela krasen razgled na gorske veličine. K napovedi cilje se nujno prizadela v skladu od sed-

Dopisi.

Barberton, O.

Tu v naši bližnji naselbini Kenmore, O., kjer tudi prejštevilo nasih rojakov živi, je po kratki bolezni umrl dne 18. aprila Joseph Valant. Pokojnik je bolehal samo deset dni in je podlegel pljučnicu v starosti 44 let. Pokojnik zapušča tu stoprogo in tri otroke v starosti od 11 do 15 let in dva brača v starosti domovini pa enega brata in eno sestro.

Pokojni J. Valant je bil doma iz Velike Dobrave, Zatrica (Dolenjsko). Bil je v Ameriki 20 let. Tu v Barberton in Akron je bil dobro poznan in priljubljen med Slovenci. Bil je vesel narave in član dveh društav: društva Sv. Alojzija, št. 127 J. S. K. J. in društva Pomorčnik št. 535 S. N. P. J., katera sta mu skupno preskrbeli častno stražo pri mirovskem odru, ko je ležal v svojem domu v krsti, obložen z veliko venči in cvetlicami, podarjenimi od prijateljev in sosedov v zadnji spomin.

Naj mu bo lahka ameriška grada!

J. Valant.

Girard, Ohio.

Velikanočje je za nami, in tako se zopet bližamo najlepšemu mesecu v letu, in to je naš prekrasni maj. Se še spominjam na čas v naši narodi domovini, kako smo se veselili tega meseca, ko smo v majski noči zapeli na vasi: — Ali, majška noč, ah, noč ti bajna! Zares bilo je lepo, da človek večkrat pogreša tistih časov. Da se pa večkrat spominjam na pretekle čase, pa mi girardski Sloveni že skrbimo, da se naša srca večkrat razvarejajo. Tako smo imeli krasno prireditve na veliko soboto zvezcer, katero je priredil naše anglicko poslužilo društvo "Trojans", S. S. P. T. Na tej prireditvi sta nastopila naša najboljša komika in izvrstna pevka Mr. Plut in Mr. Epich iz Cleveland. Njuna gres vsa povahu za to prireditve. Mr. Plut je očaral publiko s krasnim petjem. Mr. Epich je pa v kupici predstavil dimnikarja in desetega brata. Kajti on je spravil občinstvo v tako veselje, da bi res kmalu popokali od smeha in ga publike ni hoteli pustiti z odra. Res, imeli smo pravi ponadanski večer.

Nahajala se je tudi naša priletna mamicna na tej prireditvi, gospa Smetič, ki je tako pozdravljala žena za narodno stvar in nas obiskovali v Bessemere. Pa, kakor tudi drugi naši gostoljubni Bessemerni, Hvala vam!

Naenkrat je posabali naših vrhov Spartancev iz Cleveland, ki se nas obiskali in upam, da so zadovoljni občajali druži dan domov. Hvala gre tudi Mr. Ilev, ki je nastopil vlogi zamorca in tako izvrstno izvršil nalogo, da sem mislil, da se nahajam v kakem gledališču, ko sem ga gledal, kako je pisal.

Lahko je naš narod ponosen na našo tu rojeno mladino. Želim večko napredka našim Spartancem in upam, da nas večkrat obiščejo.

Ker sem že prej omenil, da se bližamo krasnemu mesecu maj, pa moram omeniti, da locemo pozdraviti tega meseca na dan 3. maja zvezcer. Tukajšnji Slovenski Dom je povabil naše edilne pevke iz Cleveland, ki so znanje širom Združenih držav, po svojih krasnih pesmi na Columbia gramofonskih ploščah, da priredijo koncert. To so naše ljubke pevke Josephine Lausche in Mary Udovich in pa dr. Wm. J. Lausche, kateri jih bo spremljal pri klavirju. Pri koncertu tudi deluje poznani Hoyer Trio.

Torej cenjenje občinstvo, zoper se vam nudi lepa prilika, da se razvedrite na ta večer ob lepi naši slovenski pesmi. Program je zelo bogat. Po koncertu bo pes. Igral bo Hoyer Trio.

Zatoj je vabljeno občinstvo iz vseh bližnjih naselbin k tudi oddaljenim, da posetite ta koncert v največjem številu in napolnitveno dvorano. Kajti naše pevke se nam obljubijo, da bomo vsi zadovoljni s koncertom.

Sekrite po vstopnicah v predprodati, ker je več veliko prodanih, da pomaga prebavi in očaja ves sistem. Je najboljša tonika za spomladanske mesece. V vseh lekarnah.

Vzorec dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

John Dolcic.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije.

Nova železniška viaduktova v Zagrebu.

Obsedba zaradi poneverbe državne denarja.

27. marca sta bila na svečan način izročena prometna dva železniška viadukti v Zagrebu in sicer na Savski in Samoborski cesti. S tem je končno rešeno vprašanje, na kar je Zagreb desetletje zmanjšal čakal.

Delavske razmere so tako slabe, kot so vsepravosti po Ameriki, ačka se ne slabše. Nekotere mi pride Peter Zgaga na misel, ker tako vestno daje nasvet, kako izdelovati raznovrstne ploščade, kot iz regrida, lipovega cvetja in še sam ne vem iz česa. Človek bi si mislil, da so prve zapravljene, kadar vse to mreževanje skupaj, ko pa se nekoličkov povre, je zoper dovolj posla.

Kalifornianec se pri nas zelo susi. On dobro želi prihajajočo sutojico v California, dasiravno je odaljena 2500 milij od nas. In zato pa tudi ni zamere, ačka se tako točno ravnamo po Zgugovih nasvetih, torači ni časa za dopisovanje.

Do skrajnosti pa se prepričan, da Peter nima v Joliju nobenega nasprotnika, drugate bi gotovo preboljili.

Do skrajnosti pa se prepričan, da Peter nima v Joliju nobenega nasprotnika, drugate bi gotovo preboljili.

Predvajanje zagrebskih podnadležnikov ter so bili ob tej prilnosti izredčeni razni kratki pozdravni govorji. Kmalu zatem je pridral ekspres Zagreb-Ljubljana-Münche: te je prvi redni vlak vozil preko novih prevozov.

Prijeta vložilka.

V Cavatu sta vložili dva tavora v stanj, anje dr. Radčić ter odnesla njegovi zoplogi roj. Pasič dve dragoceni urki z trljanti in dragocene nožičke. Orožništvo je lepova že izseljeno ter ju izročilo sodišču.

Komaj razume še kdo, ki odseva iz britanske pasivnosti.

Pri tem pa je posebno interesantan vprašanje, kaj se bo sedaj razvila Gandijeva akcija. Njegova taktika pasivnega odporu, ki je že stara, je dočila sedaj zelo konkrete oblike in sicer v tako posostenem smislu. Gandijev se je prav gotovo posrečil svojo popularnost končno rehabilitirati in jo že povečati.

Povsod po slovenskih naseljih se oglašajo koncertni in operni pevci, ki so nas prišli buditi z dobrodošlim pesmico prav iz domovine.

V Joliju pa nam je to vse odrešeno.

Ze štiri leta nismo euli naše pesmi pri nas. Izjema je bila samo ena, ko je nekdo pojaval neki rojenec Joljetin in koncertni pevec.

Koliko je bilo zanimanja, je mogel vsakdo videti, ko je prisostvoval.

Torej kje je zanimanje? Jaz sem prepričan, da je krivda voditeljev.

Pozdrav!

Fred Ferlin.

Rock Springs, W.

Ko je zborovalo društvo sv. Ane J. S. K. J. št. 134 v dvorani Slovenskega doma, je vstopil neznanec z revolverjem ter otopil dve predstavnike, ki so ga zadržali in zadržali do polnoči. Vendar pa je vstopil drugi predstavnik, ki je zadržal neznanca in ga vodil v dvorano. Neznanec je izgubil celotno življenje v Indiji. Ce pa se bo to zgodilo, je vsa danes, se veliko vprašanje.

Malo po osmih uri je stopil v dvorano nekki moški ter v slab anglicki vprašal za duhovnika. Mrs. Krčišnik mu je rečla, da ni prisilen, da se pojavi.

Ker sem že prej omenil, da se bližamo krasnemu mesecu maj, pa moram omeniti, da locemo pozdraviti tega meseca na dan 3. maja zvezcer. Tukajšnji Slovenski Dom je povabil naše edilne pevke iz Cleveland, ki so znanje širom Združenih držav, po svojih krasnih pesmi na Columbia gramofonskih ploščah, da priredijo koncert. To so naše ljubke pevke Josephine Lausche in Mary Udovich in pa dr. Wm. J. Lausche, kateri jih bo spremljal pri klavirju. Pri koncertu tudi deluje poznani Hoyer Trio.

Torej cenjenje občinstvo, zoper se vam nudi lepa prilika, da se razvedrite na ta večer ob lepi naši slovenski pesmi. Program je zelo bogat. Po koncertu bo pes. Igral bo Hoyer Trio.

Zatoj je vabljeno občinstvo iz vseh bližnjih naselj, kjer tudi oddaljenih, da posetite ta koncert v največjem številu in napolnitveno dvorano. Kajti naše pevke se nam obljubijo, da bomo vsi zadovoljni s koncertom.

TRINERJEVO GRENKO VINO pomaga vaši krvi odnašati ostanke, pomaga prebavi in očaja ves sistem. Je najboljša tonika za spomladanske mesece. V vseh lekarnah.

Vzorec dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Dept. 72

Ime _____

Ulica _____

Mesto, država _____

Peter Zgaga

Počljite onole občelo blondu. Ne bi hčeli biti njeni nizi,

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALAN:

SLAVNI SLIKAR

Dve veseli mladi dami sta skopila in dvigala in obstali za hip, predno sta se odločili pozvoniti.

Samo, če bo hotel, je ozala svetlobosa. — Veste Minnie, da je to večik Andak? Ze njegov način življenja — stanuje pod streho —, en, katerega slike plačujejo s kipi dolarijev in ki bi lahko imel na krasnejšem palacu.

Bova videl, če odpre sain, to bo pomenilo, da služenčadi sploh nima. Tale poset me celo vzruži. Ne verjamem, da vam napravi lep portret. Mož je ekscentričen. Pravijo, da se noben njegov model ne pozna in da se doajo pri njem slikati samo... kako se že pravi?

Dearie se je zasmehala.

— To je bila moj primer, Minnie. Ne bojte se povedati to. Ce bom na portretu preveč grozna, ga pa ne bova gledal. Glavno je, da bo na platnu pdpisi trga muda, ki je zdaj v modi.

Samo je bo privoli. Pozrite brz, da zveva.

Zvomec je zamolko zapel. Sledila je dolga minuta tihine. Ni jih mudič očpreti.

— Ali ga ni doma ali pa noče nizkor sprejeti.

Dearlin obraz je pričal o razaranju iz ogorčenja, navale temu je pa bila draževina. Kar se je razposušen orasmejala.

Pogje, draga moja! To je šalat — je vzdihnila. — Viata ploh niso zaklenjena. Zadostuje odrijeti jih in vstopiti. Pojdite!

Mojster nama pokaze vrata, če si upa. Svojo srečo sva pa le poskušali. Gre samo da je, da priveda na takšenkov način v atelje.

Prištran ni vnik kakor kapelca, nečimantega in bizarne, z mimočno stojal in čudnim polistvom s Jimom je prikazal atelje, cim sta odprli vrata. Spomnili sta ga takoj po sliki, katero sta s bill zanimali o njem med pripovedovanjem o tem, da ima mojster rad nered, da sovrži vsako pravilo in vsako konvencionalnost. Na najne krike, pomeseane z smehom, se je prikazal na pragu vrata na napravljeno strani ateljeju mož Bill je negor in neponesan, njegova bleka je bila zmerljena, vsa zunanjost skoraj dira. Da, dokazže, da je njegova nočranost v skladu z zunanjostjo, je nagovaril dami z bojevitostjo euflodiga, pripravljenega ugriznuti.

Kdo je rama dovolil vstopiti?

Dearie je stopila malo naprej in se drastično nasnehnila.

Prihajava v zadeti mojega portreta, mojster. Sem Mrs. Broadway. Saj ste potov dobroj moje pism... Dovolite, da vam najprej izročim tole malenkost.

Mojster je poslušal očvidno neštevno in nejedvajno. Hitro mu je pomnila paket, katerega je Lila vzela z ročne torbice.

— Kaj naj poimem s tem? — je zagodenjal. — Kaj je to?

— Dolajti — je odgovorila ma-

da dama. — Tocno dva tisoč. Zadostuje to, mojster? To je za portret, katerega bi rada imela.

Srdit pogled se je omehčal. Mojster je počasi iztegnil roko in paket je izginil v zep.

— Ker ste sami dovolili ceno, se nama ne bo treba tele pogoditi, je dejal smeje.

— Gotovo hočete začeti takoj, je dejala Mrs. Broadway.

— Se dane? — je vzkliknil umetnik.

— Da. Pojutrišnjem odpotujem v New York. Rada bi torej imela portret na hitro roko. Poznam pa vašo spremnost. Saj ne bo prvič, da napravite portret kar v eni sliki.

SV. JANEZ PRED SODNJI

Razodetje sv. Janeza je povzročilo eduno pravo.

Pariski sodniki ugibajo, ali vsebuje ta svetopisemska knjiga napoved zračne vojne. Inženjer Baraduc Miller je namreč spisal zansko "Ilustration" članek, v katerem tolmači sledeče verzje iz A-pokalpske:

— Vem — je odgovorila Dearie sruje.

Tedaj se je slikar naglo odločil ter vel v roki sop copicev in paleto. Stopil je k novemu platnu, stojecemu na podstavku, in zatemazat po njem očividno brzo metode, z nagnico, ki je model zavajala.

Nekar ne mislite, da si boste podobni, — je opaziral. — To bi bilo preveč lahko napraviti vam usta, oči in nos. Jaz sem izumil drugačno obliko portreta.

Bože že videš. Sedite mirno.

Prijatelji sta se držali za trbu od sneha, ko sta odvijali portret, narejen v eni sliki.

— Oh, draga moja! To je strašno! Saj to je mistifikacija! Cemu je pa ta packarja podobna?

— Nitemer. Toda on me je opozoril in ne morem se pritoževati. Morda se najdejo tepe, ki bodo občudovali te delo ali diskutirali o njem, ker je na njem podpisani Pisquatto.

Da dokaze prijateljici, da se ne moti, je sklical po telefonu svoje znancke. Ce ne bodo potrta občudovali, je poznihal v svoji skodeljnosti, bo to pomehlo samo njihovo groze.

Prišli so prvi in ne da bi se očrili in platino se dejali:

— Pisquattova slika? Saj to se jutri ne bo dalo prepelati, draga prijateljica. Pomislite samo, da je to morda zadnje delo. Pravite, da vas poročital včeraj?

— Ne, danes, nedavno.

— Ne prečiravajte. To je izključeno.

— Zakaj?

— Ker je danes Pisquatto že emre. Kaj ne veste, da so ga narejali v ateljeju umrjenega? Napadel in umoril ga je bandit. Umrl je pred dobrima dvema urama.

POLICIJSKI TISK

Angleška policijska direkcija Scotland Yard v Londonu ima svoje tiskarno, ki redno razpošilja policijski dnevnik (jutranje in večerno izdaja), tednik in mesečnik. Vsi ti listi so jake zanimivi, celo napeti in bi nedvokano imeli velik uspeh pri občinstvu. A žalobi so malokomu dostopni. Direkcija poteka sicer nemenu policijskemu uradniku v Angliji in kolonijah in zločinom prekval in celo o krajih, kjer se trenutno nahaja "ugledni" morilci, vlomljci ter drugi silni "strokovanjaki". V Londonu samemu deluje nad 200 detektivskih pisarn, ki skrbijo za novo gradivo. Dnevnik je bogato ilustriran. Razen tega "Uradnega obvestila" izhaja dvakrat dnevno napeto zanimiva "Informacija" z najnovjimi podatki o izvršenih zločinah, zasledovanju in dr. Dvetodnik "A" (ilustrirana okrožnica) pritožuje slike, življenjepisne in prstne posnetke dvomljivih osebnosti. Tednik "B" vsebuje seznam trgovcev, gostilnicarjev in obratnikov, ki niso prijavili svojih patentov. Lokalne oblasti ugotovijo potem vzroke zamude, kar večkrat odkriva nove zločine. Tednik "C" vsebuje listo vseh tujev v Londonu in listo iz Anglie izgnanikov osebnosti. Tednik "D" priobčuje listo vojaških beguncev in mesečnik "D" listo ukradenih in se vedno pogresanih avtomobilov ter drugih vozil. Scotland Yard pozna bivališča vseh iz jec odpuščenih zločincev, vse po zasebnih začetljivnicah spravljene dragulje in zlatino. Vse to zahteva veliko dela, a zato uživa angleška policija svetoven sloves in je nevarna tudi v inostranstvu po beglim slikovcem.

Z vseh strani Istre doni pritožla, da tako občinske vinike krize, kakor je letos, se ni bilo v vsej povojni dobi. Tedni in meseci prete-

cejo, da ni nobenega kupca od nukler. Vesnih je šlo osemdeset odstotkov istrskega vina v Trstu, sedaj gre tja le malenkost. Prevelika je konkurenca z juga.

V cisto slovenski vasi Korte pri Piranu otvorila Italia Redenta otroški azil, bi go zajel 60 dečkov in dekle v starosti 3 do 6 let. Azil bo nameščen v nekem občinskem posloju. Korte stejejo okoli 850 prebivalcev.

Na sejmu sv. Jeelerja v Gorici so prodali gorski kmetje 1240 kvintalov gradbenega dela v Trstu bodo izvršena še ta mesec. Oddajna postaja bo par kilometrov izven mesta, mikrofon bo stal v novi palaci telefonske družbe na Oberdankovem trgu. Tržaški radio bo trikrat močnejši kakor je ljudi živine. Prodali so 247 valov, 24

Vesti iz Primorja.

Ker se je zvišala carina na kavo od 12 lir na 1 lir za kilo, so podarili kavarnari v Trstu skodelico črne kave za 10 stotin. Gostje so bili razjarjeni. Fašistična trgovska zveza se je postavila na stran kavarnarjev, rekoč, da so morali podražiti kavo glede na višje davke, in višje najemnine. V Trstu sedaj primerjajo cene z onimi na Reki. V rešem svobodnem pasu plačata za navadno kavo namesto 25 samo 9 lir, za sladkor namesto 6 lir 70 stotin samo eno lir 50, pšenično moko kupujejo po 80 do 120 lir za 100 kg, to je nad eno tretjino manj kakor drugi državljani, kruh je namesto po 1.80 do 2 liri le po 1 do 1.10 za kilo. Živila se tudi cena mesu in vinu. Rečani bodo lahko uvažali petrolej, les, stroje, vino, skočno in uporabljali vse to brez carine. Odpravljeni je tudi notranji davek na proizvodnjo in tako bo žganje v pivo mnogo cenejše.

Odlok o rešem svobodnem pasu se obzira nekoliko tudi na bližnje vasi in jim dovoljuje uvoz najvažnejših živilenskih potrebščin. Oči proti posredovanju pasu so potegne carinska črta in tam gradijo finančne postaje. Za prevoz blaga doletijo poti. Zelo stroge so dolube proti tihtotapstu.

Rimska vlada je dala reškim trgovcem in industrijalcem pred 5 leti 25 milijonov lir posojila, katero bo treba vrniti. Svobodni pas je tudi namen, vstvariti možnost za odplačevanje posojil in redno odstevanje davčnin.

Reški poslanec dr. J. Bačik je poitalanjci svoj primerek v Bacu.

Dne 25. marca je obhajal gorskki kneznački dr. Fran Sedec. 25-letico svojega škofovskoga posvečenja. Obred posvečenja so izvršili leta 1906 skofje Flapp iz Poreča, Nagi iz Trsta in Mahnič Krka. Nadškof dr. Sedec je rojen v Cerknem in doseže letos starost 76 let. Gratulacije k 25 letnici so mu došle z vseh strani.

Kurat Alojzij Filipčič v Grgarju na Goriškem je imenovan za župnika novo ustanovljene grgarske župnije.

Ljubljanski šolski učitelj Leopold Dakskobler je premenjen iz Zagorja nad Hudopožno v Bazilikato v Južni Italiji.

Stari roč v gorški pokrajini je zdrav in dosegne visoko starost. V Ustjah pri Ajdovščini je umrla Marija Stibljeva, stara 91 let.

Skoro do svojega 90. leta je opravljala čvrsto in trdno vsa poljska in domača dela. Imela je deset otrok.

Kurat Alojzij Filipčič v Grgarju na Goriškem je imenovan za župnika novo ustanovljene grgarske župnije.

Slučaj je hotel, da so iz pisarni mehiške generalnega staba izgimale važne listine in Mazatas je bil neprestano za petami. Kljub temu nadzorstvu pa se je dekleca seznamila z mladim sodosom Antoniom Cochezem ter se skrivala z njim. Mazatas je priselil na sledi ljubzeni in sklenil je spraviti s poti svojega srečnega sega.

Jose Mazatas je bil premožen farmar v okolici glavnega mesta in je kot varuh upravljai tudi znatno imeti svoje mladoletne nečakinja Margarete Lupe. Da bi se polastil se njenega bogastva, je Mazatas sklenil, da se poroči z dekleco, brzo ko postala polnoletna. V njeno bližino in pustil nobenega mladega moškega in ji je bil neprestano za petami. Kljub temu nadzorstvu pa se je dekleca seznamila z mladim sodosom Antoniom Cochezem ter se skrivala z njim. Mazatas je priselil na sledi ljubzeni in sklenil je kmalu nato premulin.

Slučaj je hotel, da so iz pisarni mehiške generalnega staba izgimale važne listine in Mazatas je napravil brezimeno ovadbo, da se je v kritičnem času potkal okoli poslopja generalnega staba njegov tekmečar pri Margaretli mladi Antoniu. Sodišče je mladeniča takoj zapro. V kritičnem času pa je imel mladi Cochez ljubavni sestank z Margaretto in Mazatas, ki je vedel zanj, je računal pravilno, da se Spanec kot kavalir ne bo upal izdati, kje je bil dotičnega dneva.

Ker osušljene ni mogel dokazati svojega alibi, da ne bi škodoval dobremu glasu svoje izvoljenke, se je njegov položaj izdatno poslabšal. O tem je izvedela tudi Margaretta, dasi ji je Mazatas na vsa načine prikrival, v kaki nevarnosti je Antonio. Devojka se je takoj odločila, da nastopi kot razbremenična priča v prid svojemu ljubljenemu. Toda spletarski Mazatas ji je to že v naprej obrezuspešil na prav satanski način.

Slučaj je hotel, da so se izpisarje mehiške generalnega staba izgimale važne listine in Mazatas je napravil brezimeno ovadbo, da se je v kritičnem času potkal okoli poslopja generalnega staba njegov tekmečar pri Margaretli mladi Antoniu. Sodišče je mladeniča takoj zapro. V kritičnem času pa je imel mladi Cochez ljubavni sestank z Margaretto in Mazatas, ki je vedel zanj, je računal pravilno, da se Spanec kot kavalir ne bo upal izdati, kje je bil dotičnega dneva.

Ker osušljene ni mogel dokazati svojega alibi, da ne bi škodoval dobremu glasu svoje izvoljenke, se je njegov položaj izdatno poslabšal. O tem je izvedela tudi Margaretta, dasi ji je Mazatas na vsa načine prikrival, v kaki nevarnosti je Antonio. Devojka se je takoj odločila, da nastopi kot razbremenična priča v prid svojemu ljubljenemu. Toda spletarski Mazatas ji je to že v naprej obrezuspešil na prav satanski način.

Slučaj je hotel, da so se izpisarje mehiške generalnega staba izgimale važne listine in Mazatas je napravil brezimeno ovadbo, da se je v kritičnem času potkal okoli poslopja generalnega staba njegov tekmečar pri Margaretli mladi Antoniu. Sodišče je mladeniča takoj zapro. V kritičnem času pa je imel mladi Cochez ljubavni sestank z Margaretto in Mazatas, ki je vedel zanj, je računal pravilno, da se Spanec kot kavalir ne bo upal izdati, kje je bil dotičnega dneva.

Ker osušljene ni mogel dokazati svojega alibi, da ne bi škodoval dobremu glasu svoje izvoljenke, se je njegov položaj izdatno poslabšal. O tem je izvedela tudi Margaretta, dasi ji je Mazatas na vsa načine prikrival, v kaki nevarnosti je Antonio. Devojka se je takoj odločila, da nastopi kot razbremenična priča v prid svojemu ljubljenemu. Toda spletarski Mazatas ji je to že v naprej obrezuspešil na prav satanski način.

Slučaj je hotel, da so se izpisarje mehiške generalnega staba izgimale važne listine in Mazatas je napravil brezimeno ovadbo, da se je v kritičnem času potkal okoli poslopja generalnega staba njegov tekmečar pri Margaretli mladi Antoniu. Sodišče je mladeniča takoj zapro. V kritičnem času pa je imel mladi Cochez ljubavni sestank z Margaretto in Mazatas, ki je vedel zanj, je računal pravilno, da se Spanec kot kavalir ne bo upal izdati, kje je bil dotičnega dneva.

Ker osušljene ni mogel dokazati svojega alibi, da ne bi škodoval dobremu glasu svoje izvoljenke, se je njegov položaj izdatno poslabšal. O tem je izvedela tudi Margaretta, dasi ji je Mazatas na vsa načine prikrival, v kaki nevarnosti je Antonio. Devojka se je takoj odločila, da nastopi kot razbremenična priča v prid svojemu ljubljenemu. Toda spletarski Mazatas ji je to že v naprej obrezuspešil na prav satanski na

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

18

(Nadaljevanje)

Stric True je pričal vsaki večer. Dragi stric True! Ali mislite, da me ljubi se sedaj?

Jaz vsem zagotovo, Jerica. Stric True se jahaja sedaj nad zvezdami ter paži nate, da bi bila vedno dobra in pridna.

Potrpežljiva in pridna sem bila, dokler sem živila v njegovi družbi. Nemščim pa da bi bila vedno teka, ce bi morala živeti z Mrs. Ellis. Jaz je namreč več maram! Ona me razen, ne da bi ji storila kaj hudega. Ne smela biti tako!

O tem ne smišči govoriti Jerica. Mrs. Ellis je tukaj že dolgo vrsto let in je veliko svojeglava. Ona je zelo verna ženska ter meni slepudamo in tudi mojenemu očetu. Založna bo, ce bo izvedela, da ne more izhajati z njo!

Jaz je nočem napraviti založnost. — je rekla Jerica, nekoliko razburjena. — Sis bom proč, v kraj, kjer me ne boste videli nikdar več!

Jerica! — je vzklinala Emilija, reno in založno. — Jerica, ali hočeš zapustiti svojo slopo prijateljico? Ali me ne ljubiš?

Jerica je odvrnila pritisk ter vzklinala:

— No, moja draža Emilija, ne zupustila bi vas za vse na svetu! Stola kom vse, kot želite. Radi vas ne bom jezna na Mrs. Ellis.

— Ne rabi mene, Jerica. — je odvrnila Emilija, — pač pa radi same žele. V par dnevih boš spoznala, da je prijetna tovarisica in se boš kesala, da si kdaj grdo ravnalna z njo.

Kaz prekušna sedaj, je nova prekušnja, katero moraš prestat, ja bo postala močna in odporna. Oblijubiti mi moraš, da se boš vedno primerno obnašala napram Mrs. Ellis.

— Po tem storila. Mi s Emilija. Nič več ne bom ugovarjala, kadar bo sitna z meni, tudi če si bom moralca ugriznil v ustnici, da storiš to.

Jaz ne verujem, da bi bila tako slaba, kaiti njeni vedenje je le navadno takšno edino, dokler se ji ne privadi.

Ravn takrat pa je bila slišati neki glas:

— Miss Flint? Miss Flint je v posneti sobi. Miss Emilija!

Jerica je prebledela.

Glas Mrs. Ellis je bil dejanski zanikitljiv.

Emilija je stopila k vratom ter jih odpala.

— Mrs. Ellis!

— Kaj je, Emilija?

— Ali je kdo spada?

Mlad moč hoče videti Jerico Mislin, da je misli Sullivan!

— Willie! — je vzklinala Jerica ter planila naprej.

— Vi greste lahko navzdol ter ga vidite, Jerica, — je rekla Emilija. — Pridite nazaj sem, da bo odsel. Mrs. Ellis, jaz bi rada videla, ce bi hotel stopiti v malo sobo.

Mrs. Ellis je tako ubogala ter izvršila svoje posle. Pricela je govoriti z Emilijo glede bodočnosti Jerice.

— Kaj boste storili z njo, Emilija? — je vprašala. — Ali jo boste poslala v solo?

— Da. Ona bo šla k Mr. W. v tej zimi!

— Ali to zejo draga sola za otroka njene vrste?

— Gotovo to zejo draga. — je odvrnila Emilija — vendor pa želim, da ima najboljše moželje ter se ne brigam za stroške. Sedaj, ko sem tako založna radi smrti dr. Flinta, jo hocem napraviti srečno. Ali ne želite isto tudi vi, Mrs. Ellis?

— Mislin, da je to moja dolžnost. — je odvrnila Mrs. Ellis zelo hlačno. — Kje pač spala, ko jo nastanimo tukaj?

— V majhni sobi na koncu hodnika.

— Ad moram pripraviti kaj perla?

— Lahko pripravite.

Mrs. Ellis je bila odobnjena. Dolgo časa je bila vajena ravnati vse po svoji lastni volji ter je vselej tega postala naravnost tiranska. Naenkrat pa je spoznala v Jerici nenebitno rivalko, kar jo je se bolj navdahnje v novo jeso.

Miss Flint ni bila ugodno razpoložena napram Jerici in tudi Jerica ni bila pripravljena ljubiti jo kardinalno.

Sestajajo poglavje.

KDO JE SRECEN?

Emilija je sedela v svoji sobi. Mr. Orahair je odsel na sestanek bančnih tavnateljev Mrs. Ellis pa je častila rožine v občenici. Willie je zadrljal Jerico v majhni knjižnici in Emilija je razmislala o mnogih stvareh. Naenkrat pa se je zgania, kaiti neka roka se je mehko dotaknila njenih las.

Jerica se je nekrog ter slutila, da se ji je Jerica približala neospašena.

— Ali je ka, z vami, Miss Emilija? — je vprašala Jerica. — Ali rajšte ostancete sama ali pa sihem ostati?

Simpaticen ton drobnega otroka je ganil Emilijo.

Potegnila jo je proti sebi ter rekla:

— Delam pri meni!

Nato pa je ostala in ko je cutila, da se deklica trese in joka, je dočasnata.

— Zakač pa se jočeš in trepeces?

Jerica pa je rekla:

— Miss Emilija, misila sem, da se jočete, ko sem prisla noter ter upala, da boste jokali z menoj. Tako nesrečna sem, da ne vem nicensa: drugega kot jokati brez prestanka.

Emilija jo je pricela izprševali, da dožene, kajšen je vzrok te velike žalosti.

Willie ji je namreč prisel povedat, da bo šel na deželo. Koncem konca ji je vendor zaupal, da bo morda odsel celo v Indijo.

Mr. Clinton je imel trgovske zvezze z neko trgovsko hišo v Kalkuti ter stavljal William ponudbo, da lahko odide v inozemstvo.

Inglezi so bili boljši kot ce bi ostal doma. Pristal je v predlog ter sprejet izgnanstvo petih do desetih let, da bi lažje služil denar za svojo mater ter za svojega starega oceta.

— Miss Emilija, — je ihela Jerica, — kako bi mogli prenašati, če bi vedeli, da bo Willie tako dolga časa odoten? Mrs. Emilija, vi ne veste se, kako zejo ljubiti Williela! Pila, sva dosti; skupaj ter domnevna, da ne moreva izhajati drug brez drugega.

— To je res slabo — je odvrnila Emilija, — a ima tudi svoje prednosti. Treba je pomisliti tudi na to!

— Caz vem, — je odvrnila Jerica ter pricela vnovič jokati.

— Seda; pa se moram potolati ter vzeti vse, kot bo prišlo.

— Da, — je rekla Jerica, — rekel je, da bo pisal dostikrat meni in svoji mater.

— Tu vaju bo zelo veselilo, — je rekla Emilija, — ter tudi Mr. Clinton, ki je zelo naklonjen Willieli. Oba storita svojo dolžnost in konečno so mogoče prisel d.o.n. ko bosta popisana za vse trpljenja ločitve.

Glas Emilije se je tresel, ko je izgovorila zadnjih par besed. Oči Jerice so bile vprte v njenega prijateljico, ko je siednja govorila kot s proščnim duhom.

— Miss Emilija, — je rekla konečno, — pridejam misli, da ima vsaka stvar svoje težave.

(Dalje prihodejti)

GLUŠCI BODO SLIŠALI

V dunajskem zdravniškem društvu je znani profesor dr. Stefan Jellinek pred kratkim izvršil nekaj nenavorno zanimivih poskusov novove vrste slušanja, ki utegne ogljšlim ljudem zopet vrnila sluši-

mo samo nerazločno sumenje in ropot.

Pri trepaniranih pacientih v narkoti je že uspel sprožiti gibanje posameznih udov s tem da so z električno povzročili dražljaje v motoričnih srednjih možganskih skorje. Iz tega se da preeč točno sklepati, da so živec nekakšen električni medij, da se tedaj v Cortijevem organu mehanični učinki zvočnih valov pretvrajo v električne impulze kakor v mikrofoni.

Pri Jellinek-Scheiberjevil: poskušali ne zadevajo učesa zvočnih valov, marveč mikrofonki tok. Električna pa ubera — kakor znamo vselej po najmanjšega upora. Zardi tega bo v našem primeru sledila krvnemu obtoku, zakaj ki električno od vseh sestavin telesa najlaže prevaja. V Cortijevem organu je vse polno krvnih posod in lahko si razlagamo, da električni govorni tok preko teh učinkuje na živec sluške. Potemkam bi ostal mehanični del učesa pri čemer pojavu popolnoma nedotaknjen.

Noč metodo slušanja so dosegli prekušni še le na ljudeh, ki normalno slišijo. Bolj zanimivo bo pa dognati učinok pri naglušnem ljude. Nedvomno bodo oni, katerih naglušnost izvira od napak v sluhovodu, z novim aparatom zopet dobro slišali. Vsekakor grz za vele pomembno odkritje, ki se mnogo obeta. Toda preden bo mogoče izkoristiti vse njegove možnosti, bodo morali natanko proučiti bistvo vsega pojava. Sedaj se namreč še ne ve, ali povzročajo dojem sluha električni dražljaji neposredno, ali pa se zvok morda vendar le prenese s pomočjo bobnica. Znamo je namreč, da električni tok iz mikrofona tudi neposredno lahko povzročajo zvočne stresljaje, da ne mura tudi v tem primeru spravijo v nihanje kak del notranjega učesa. Za jasno in razločno slišanje morajo imeti mikrofonki tok pre ce visoko napetost, zaradi cesar se morajo vršiti poskusi zelo previdno.

Poskusi umetnega sličanja se sedaj vrše takole: Električni tok, ki prihajač iz mikrofona, se najprvo primerno ojača. Iz ojačevalca voda dve zici, ki imata na koncih neizoliranjem kovinska dražja. Dva pacienta primeta vsak po enega v roko in stojita tako, da držita glavo skupaj, uho na učesu. Ob stojevanju seveda na izoliranih podlagi in tako slišita prav jasno in razločno vse, kar se na drugi strani govorai ali pojte v mikrofon. Lahko pa tudi eden izmed pacientov položi prsto roko drugemu na uho; potem sliši samo le-ta in ponavadi bolje in glasnejše, kakor če oba poslušata. Nicesar pa se ne sliši, ako se mestno učesa dotakne z roko kakršno druga delata telesa. Tudi en sam človek lahko posluša, kako stois v vsako roko kontaktne dražje, obenem po eno roko pritisne na uho. Samo glasovi so v tem primeru nekoliko tišji. Najbolje pa pač sliši tako poslušata dve osebi hkrati; potem pa vsi zvoki tako glasni, cisti in razločni, kakor da bi poslušata radio na normalnem detektorskem aparatu s slušali. To so natanciogni na ta način, da so zice, ki vedijo drugate k mikrofonu, preklopili na radio-aparat in ga nastavili na dunajsko postajo. Pristem je treba ravnati zelo oprezno, tako se za sprejemanje uporablja aparat, ki se napaja iz električne omrežje, zakaj lahko se zgodi huda nesreča, če dobi tok skozi pacienta zvezo z zemljo. Ako se hotece dobro slišati, mora biti jakost sprejema zelo velika in anodna napetost, s katero dela prejemni aparat, priljeno visoka.

Kakov rečeno, svojevrstni fenomen električnega slušanja v svojem fizičnem poteku se ni posvet, pač pa je razjasnjen in ga bo treba sele podrobno proučavati. Vzličje temu pa naj omenimo eno razložno, ki čeprav morda ni točna, vsaj osvetjuje pravno vrednost novega odkritja. Toda Sara Bernhard je v tej ulogi doživel svojo največjo zmago. Največ užitka je imela od razgovora dveh preleptih Angležin v prvi parketni vrsti. — Moral sta pravkar došli do domovine in sta slabo poznali igralce. "Ta Sara Bernhard je res velika zmetnica!" je dejala prva.

— Kako veličastno. — Jaz sem tudi navdušena, draga moja! — je odgovorila druga.

— Prava cesarica je to. No,

in ta mladenič, ki igra njenega ne-srečnega sina? Ta je tudi dober?

— Tisto že, a premiad je za sina takoj priletnje matere! Najini sinovi so že dokaj starejši!

MUČNO ZDRAVLJENJE

Neki Prevost, ki ima raka na obrazu, se je zdravil in državni strokovni zavod za pobijanje raka v Renisu na Francoskem. V odnosu do zdravnikov in strelnikov je strgal bolnik nad rano pritrjeni voščeni aprat, s katerim so ga zdravili. Z nožem je skrbno izluščil stiri cevke z radijivo snovjo in jih je vrgel v stranico. Potem si je navezel aparat na prejšnje mesto in se vlegel spati. Sele zjutraj so pogrešili zdravnikov dragocene cevke: vsebovale so 20 mg radia v vrednosti 50.000 frankov.

Vendar je ostalo iskanje brezuspešno in ima Zavod veliko škodo. Prevost je izjavil, da mu je radij povzročil nepopolnis bolečino. Bil je besen od samega trpljenja in je hotel vsaj enkrat ma-

lo zaspati...

30. aprila:

Mauritanian, Cherbourg, Hamburg, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

31. maja:

Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

2. junija:

Columbus, Cherbourg, Bremen

3. junija:

Bremen, Cherbourg, Bremen

4. junija:

New York, Cherbourg, Hamburg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Augustus, Napoli, Genova

5. junija:

Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Augustus, Napoli, Genova

6. junija:

Paris, Havre, Majestic, Cherbourg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Augustus, Napoli, Genova

7. junija:

Copenhagen, Cherbourg, Bremen, Minnewaska, Cherbourg

8. junija:

Bremen, Cherbourg, Bremen

9. junija:

Paris, Havre, Majestic, Cherbourg, Antwerpen, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Augustus, Napoli, Genova

10. junija: